

(א) צ"ל ור' שמעון לטעמיה
דאמר יחיד וכו'. רש"ל,
הוריות ב: ג. (ג) צ"ל הא
קא, (ד) בינה כב., (ס) זבין
פ"ד מ"ו, (ז) ג"ז שס, (ז) שס
מ"ד, (ח) דף ב: ט, (ט) ממורע
מכלתא דזבים פרק ג,
(י) רש"ל מ"ו.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ור' שמעון וכו' כמסייע ופטור (ל"א)
דעני וכו' לא הוי תל"מ וי"ב
ק"ל נמחק האי ל"א כי אינו
מפירש"י אלא מפ"ה המוס':
(ב) ד"ה ופרקינן וכו' כוז
המתהפך עול: (ג) ד"ה
לארכן וכו' מוטל על רחב
והס"ד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אמר רב וביד
וכו' ולא מרבה עצמו. עין
חולין קיג ע"ב דרש"י ד"ה
הא דרביה:

לעזי רע"י

ברידי"ש. ארנקים ארוכים.

מוסף רש"י

מסייע אין בו ממש. מי
שאינו עושה מלאכה ממש
אלא מקייע ובלאו הוא
מתעבדא (ביצה בב.).

רבינו חננאל

אית בעניין שנים שהוציאו
מלחם, וגו', כל אחד
מתן יכול לבדו להוציא
אלא שהוציאו שנים,
ו' מאיר חייאורו והוכמים
ופוטרים. זה (לבדן) אינו
יכולו זה (לבדן) אינו יכול
שהמסתחבתהו שנים חייאור
(ו'א') ועורו שנים חד'
הוציאו, ו' מאיר ו'
יהודה מחייבין ו' שפעון
אמר. ופוטרו. וכל אחד אינו
יכול יבדל יבדל (כל מי שכולו
חייב. ולתלמודא דשנים
שפעון פטורין מבעשה,
בעשה את כולו ולא
בעשה מקצהו, שנים
שפעון פטורין, זה ארצו,
בזמן כולו שנים יכול
שנים גזירה מכללו ושביעה
בכרכו ובתוכיה בקולוס
דמנחא בעלמא שכל אחד
יכול (לשטותו) אלא
שפעון פטורין. אבל
כולו הוצאת עינול של
דבריהו דטוענא קירא הוא,
או קורא דטוענא קירא
הוא, כלל חד באפי נפשיה
אל מצו כלו בה גזירהו צד'
יבדל, ו' מאיר חייבין ו'
שפעון פטור. ו'א' מילני
בבאוי ארצו לא נפש אחד
שפעון בעגה ו'א' מאיר
שפעון. שנים שכל ארצו
שפעון מקיטורט חייבין, שנים
שפעון. זה למעשה ו'
העקרו זה מניח, כולו פשט
אית ידו לפנים נתן
למנחא ב' למנחא הוציאו. ו'
בעגהו ו' יכול זה ו' יכול
זה למעשה ו' אינו יכול
הוא ו' יכול. ו' יהודה
וסבר זה אינו יכול זה אינו
יכול אל ארצו, ומיטעא
שפעון לפקורי ארצו שפעון
הבבאוי ארצו ו' פטורין ו'
הקירוב. והכי מר כגון
ההא דתנן נשאת ע"פ ב"ד
הוא ו' פטורין מן הקירוב,
שלא ע"פ ב"ד צנת חייבתי
הקירוב. ו' שפעון אמר כ'
הוא שפעון שפעון חייב
אל צדד קרא למנחא ו'
ו' מאיר דאמר חייב זה
יכול זה ו' יכול, אמר כל

שיגור וקורה גדולים הן ואין אחד יכול להוציאו: ואם לאו. שיכול אחד להוציאו: **נפש סתם**. משמע נפש ולא נפשות: **חד למעוטי זה עוקר**. ממשות הדינים: וזה **מניח**. ברשות היחיד דכל כמה דלא כתיב אלא אחד מעוט סתם, סתם דהא הוא לממעט דהאי קעביד פלגא והאי פלגא וליכא חד דמסייע בצולה: **ומד**.

יִתְּרָא לַמַּעֲוֵטִי אָף עַל פִּי דַעֲדִי כִי
הִדְדִי דִּהֲאֵעֲבִיד כּוֹלָה וְהֵאֵץ עֲבִיד
כוֹלָה וּמִיָּהּ זֶה יִכּוֹל חָה יִכּוֹל הוּא
לְדַמְּמֵיט לְדָלָא אֲזֻרְחִיָּה לַמַּעֲבָדָה
בְּצִתִּי: וְהֵאֵץ יִתְּרָא לַמַּעֲוֵטִי תוּ זֶה
אֲזִינוּ יִכּוֹל חָה אֲזִינוּ יִכּוֹל דֶּלָף עַל גִּב
לְאֲזֻרְחִיָּהּ לְנִימְעָד בְּתָרִי מַעֲמִינָה:
וְיִחִיד שַׁעֲשָׂה בְּהוֹרָאָה ב"ד. הוֹרוּ ב"ד
שֶׁסְחָלְבּ מוֹתֵר וְהֵלֶךְ הַיְחִיד וְעֵשָׂה עַל
רִפְּיָהּ לְדָנוֹס הוּא וְרִבִּי שְׁמַעוֹן
לְטַעֲמֵמִיָּה דְּאֲמַר בְּהוֹרִיּוֹתֵי יִחִיד שַׁעֲשָׂה
בְּהוֹרָאָה ב"ד חִיִּב: תְּרִי מִיעוּטִי
כְּכִתְרִי: נֶפֶשׁ אַחַת חִיב מִיעוּטָא הוּא
לְאֲזֻרְחִיָּה דְּקָרָא לְאִשְׁמַעֲיָהּ כֵּה: וְהֵאֵץ
לְשִׁיבּוֹל דִּלְהוּ עֲבָדָה לְכוֹלָה: אִין צו
מַמַּשׁ. מִי אֲזִינוּ אֲלֵא מַסִּיעַ דְּדָבָר
וְהֵאֵץ צֵא לַעֲשׂוֹת לְדָוּוּ אֲזִינוּ יִכּוֹל אִין
צוּ מַמַּשׁ וְלֵא חֲשִׁיב מִיָּדִי וְלֵא מִיפְטֹר
אֲזִיד: אָף אִין נָמִי תִינָא. דְּמַסִּיעַ
אִין צו מַמַּשׁ: סִיָּה. זִי יוֹשֵׁב עַל גִּבִּי
מַמַּשׁ: וְד' טֵלִיּוֹת. טֵלִיּוֹת: שֶׁאִינוּ
יִכּוֹלֵה לַעֲמוֹד עַל גִּי. וְכִין דּוֹא אֲזִינוּ
יִכּוֹל חָה אֲזִינוּ יִכּוֹל כֵּל אַחַד וְאֲחַד
כּוֹלִי מַעֲשָׂה עֲבִיד וְגִבִּי מִדְּרַס הֵזָב
בְּצִעִין שִׁינְאָא רֻבּוּ עֲלִיו בְּת"כ"ש: וְר'
שְׁמַעוֹן מַטְהָר. ר' שְׁמַעוֹן לְטַעֲמֵמִיָּה
דְּלִאֲמַר זֶה אֲזִינוּ יִכּוֹל חָה אֲזִינוּ יִכּוֹל
נָמִי אֲזִינוּ אֲלֵא כְּמַסִּיעַ וּפְטוֹר (א) (ב) ל"א
דְּבִעֵי שִׁיעוֹר זִיבָה לֵאז וְשִׁיעוֹר זִיבָה
לֵאזֶה כְּלוּמָר רֻבּוּ אִין צו מַכְבִּיד עַל כֵּל
אֲחָד וְאֲחָד וְאֲחָד וְאֲחָד מַסִּיעַ לֵאז (הו'):
מַפְנִי שִׁיכּוֹלָה לַעֲמוֹד עַל גִּי. הֵלֶכֶךְ
כֵּל אַחַד וְאֲחַד ה"ל רִבִּיעִי וְאִינוּ אֲלֵא
מַסִּיעַ וְסַתְמָא כ"ר יְהוּדָה דּוֹא יִכּוֹל
זֶה יִכּוֹל קְרִי מַסִּיעַ: דַּעֲקָרָה לִיָּה
לְגַמְרִי. עוֹקֶרֶת הַרְגֵל מִן הָאֶרֶץ וְאִפִּי
מַסִּיעַ לֵאז הוּא: וּפְרִכְיָא וְכִין שְׁטַמָּא
מִשְׁעוֹ דַּעֲקָרָה לִיָּה כִין וְזִימִנִּין דַּעֲקָרָה
הָאִין וְזִימִנִּין עֲקָרָה הָאִין. וְכֵל ג' אִיכָא
לְסַפְּקוּי שְׁמָא הַכְּבִידָה עֲלֵיהֶן וְלֵא עֲקָרְתָן
לְטַמְּיָנֵיהוּ מַסְפֵּךְ כּוֹב (ו) הַמַּהֲפֵךְ
עַל ה' פּוֹנְדָאוֹת דְּמַטְמִינִין לִיָּה מַסְפֵּךְ:
פּוֹנְדָאוֹת. כְּמִין חֲרִיטִין כִּיסִּים אֲרוֹכִים
וְזִימִנִּין בְּהֵן מַעוֹת וְכֵל"ז בִּרְדִּי"ש וְרִאזִין
לְעֵשָׂה שֶׁכִּבְדָּה עִם מַלְאָכָא שִׁיבֵשׁ
וְהֵאֵץ וְהֵאֵץ מַלְאָכָא מַעוֹת וּפּוֹתַח פִּיָּה
וְנוֹטֵל וְאִין זָרִיד לְנוֹמֵר לוֹ עֲמוֹד וְנַעֲשָׂה

מלאכתנו: לאורכן. כגון שהיה שוכב על מיעיו או פרקדן ואורכו מוטל על (א) אורכן: טמאים גרסינן במשנה דטהרות. דיש לומר בכל אחת מהן שנישא רובו עליו פעמים על זו ופעמים על זו: לרחצן טהורין. ולפי שארבו מוטל על רחצן ואין רובו נישא על אחת מהן: ישא. וזהו עילין לרחצן: ספק נחשבה. על ארכו וגמלא כולו נשאת על אחת מהן: טמאים. לכל חדא איכא למימר על זו נהפך אלתא גממין ממספק והתם נמי אי משום עקירה הוא ניטמניהו מספיקא אלא לאו טעמא משום דכולהו הוּל כל חדא וחדא מסייע ואין צו ממם כן נראה דנעניי משנה זו. ורצוני גורסין לאורכן טהורין ופירשו טעמא דלאורכן טהורין משום דאמרי שמה צנייהן שכב ולא עליהם וקשיא לי א"כ לקולא תלינן ואמאי תני סיפא ספק נהפך טמאים: הסום

הַיְהִי רֹכֵב עָלַי בַּהֲמָה. צְעוּמָתָא אִיירִי דְּלֵי צְמַלְכֵת כֹּל שְׁעָה עוֹקֵרָא שְׁמַם: מִפְּנֵי שִׁיבֻלָּה לְעִמּוּד עָלַי. וְהִ"ל כֹּל רַגְלֵי אִינוּ יִכּוֹל כִּיבֹד הַמַּתְחַפֵּךְ. וְאִפְּלוּ בְּרַחֲמֵי טַמָּא: לְאַוְרֵכֵן שְׂמַאֲיִן. כֵּן רִצּוּ עֲלֵיו פַּעֲמִים עַל זֶה וּפַעֲמִים עַל זֶה לְרוֹחֶשֶׁן טַמְּרִין שְׂמַאֲיִן וְהִיבֹד שְׂמַם עֲלֵיו רָע. אֲמֹר דְּמֵי לְמִימַר דְּלֵאסִי אִפְּלוּ כִרְבֵּנָן וְאִינוּ יִכּוֹל לְמִפְּרֵד לְמִימַר שְׂמַמִּין לְאֹרְבוֹן מַסְפִּיחָא אִלָּן שְׂמַאֲיִן

המצניע פרק עשירי שבת

תלפתא מיעוץ בתיבי. והא דנקט בעשומה בצנייתא טפי מהנך משום שהא מיעוט אחרון שבפסוק ובהא פליגי ולא ידע ר"י דאמאי נקט במילתיה דר' שמעון יחד שעשה חייב כו' ולא גקט לישנא דלעיל העושה את כולה ולא העושה את מקצתה ושמה

טפי אפי' זה אינו יכול וזה אינו יכול:
חד למעוטי זה עוקר וזה מניח.
 וזה כמז אות אמת וזה מזכירו
 וכמז אמת שניה לא אינטרדיק קרא^א
 אלא האוואה דה"א אהכנסה ואהאל^א
 הוא דקדיק רחמנא וליחזי אפי' בזה
 הנחה: ה"ג ורבי שמעון יחיד
 שעשה צהוראת צ"ד לא כריק קרא
 ב'וי"ג ר"ש לנעמיה דלמר יחיד שעשה
 צהוראת צ"ד חייב כדפירש בקונטרס
 דהא מנן בדיה"א צפ"ק דהוריות (ד' ג.)
 הלך ועשה על פיהן צין הביאו כפרתן
 צין לא כו' ר"ל שמעון פטר ומופרש
 טעמא מולא בצ"ד אנוס הוא:

אמר מר זה יבול וזה אינו יבול.
נראה לר"י דהאי אינו יכול
היינו אפי' בעל כח הרבה אלא שהוא
נושא הקורה בענין זה כדי האי גוונא
שאלמלא אחר לא היה יכול לנושא
לכדון בגוון כצבע זה ומופנה בענין
זה שאינו יכול לנושא לכדון דמה לנו
לכחו כיון דהשתא מיהא אינו יכול
לנושא: ה' מינייהו מייחייב. לא
בעי למימר שיהא פטור אותו שיכול
ולייחייב שאינו יכול לדון זה סברה אלא
קאמר דליחייבא נמי אפילו שאינו יכול
כמו לר' יהודה ור"מ דאמר לעיל זה
אינו יכול זה אינו יכול חייב:

אמר רב זביד משמיה דרבא אף
אנן נמי תנינא. פירוש
דמסייע אין זו ממש קשה לר"י דהכא
אית ליה לרב זביד דמסייע אין זו
ממש וכן רב אשי צמקון ובפ"ב
דביצה (על דב.) אמרינן אממור כחל
עינא דל רב זכרי צבצמ אל"ל רב
אשי מאי דעתך כו' ואמר רב כהנא
חולה שאין זו סכנה ואמר לנכרי
ועושה הא מסייע צהדיה דקא עמיך
ופתח אל"ל איכא רב זביד דקאי כוומך
ושני ליה מסייע אין זו ממש משמע
דרב זביד ורב אשי סוצרים דיש בו
ממש ואין לומר דהא קאמר דהא רבא
זו ממש לא שיפטר לגמרי אללא דאין
בו חיוב חטאת דהא מיייתי רב אשי
דעבודתו כשרה משמע דאפי' פסולא
דרבנן ליכא אל"ל לענין שבת ממי
דאין ליה אלא אפואל אפואל אפואל

לרצו אשי ארכא לניימר דבחר דשעמה דאמימר סברה אלח לרצ זביד
 יקשה דליהו גופיה קאמר משמיה דרצא דלין צו ממנש ודאמימר
 דהיה הרבה אחר רצא ואפי' אחר רב פפא שהיה לממירו של רצא
 שמתא בחר מעשה דאמימר שמעה רב זביד משמיהו דרצא ולא
 *מרבא עזמו ועוד אור"י דהכי פריך ההם והא קא מסייע בהדיה
 דקא עמיך ופתח ואע"ג דמסייע אין צו ממנש בעלמא הא אית
 לן למיימר דאסרו משום שחיקת סממנין ¹ומשני דלין צו ממנש
 ור"י ²במחבר. פי' בקונטרס דר"ש לטעמיה
 דפסטר זה אינו יכול ולא אינו יכול [ואינו] נראה לרשב"א דשאני
 ההם דגלי רחמנא דליהא קרא לפטור ומראה דטעמא משום דבעי
 להושיהה רבא הזו נישא על כל אחד וכן משמע במסכת זוסי פ"ד
 (משנה ה) דתנן הזב צבק מאזנין ומשכב ומושב כנגדו כרע
 משכב אחד או מושב אחד במרובין טהורין שאין כ"א נושא רובו:
 בגל הא' ועומדת על ג' וטמא מה שחמתיקן שאינה יכולה לעמוד על
 ג' אחרים יכולין: וביין דוימנין עקרה הא ווימנין הא ליהוי
 ס' הקונטרס ופי' דטמאין משום דליחא לניימר דכל אחד נושא
 ו נישא על כל אחד מהן ולפי זה אחיא כר"ש דבעי שמה רוב
 הוא לטהרות משום דה"ל כל אחד משמיע שאין צו מניש ומהך
 ליה למיימרד מספא דמשכב בה טעמא אחא' טמאין:
 ו

שמענת

עין משפט
נר מצוה

י"ז א ב מ"י פ"א מהל'
שבת הלכה טז:
ב ג מ"י פ"א מהל' משכב
ומושב הלכה ה:
כא ד שם הלכה ו:
כב ה שם הלכה ד:

תורה אור השלם

1 וְאִם נִפְשׁ אֶחָת תִּחְטָא
בְּשִׁגָּגָה מֵעַם הָאָרֶץ
בַּעֲשֻׁתָּהּ אֶחָת מִמִּצְוֹת יי
אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאִשָּׁם:
וַיִּקְרָא ד כז

מוסף תוספות

א. דלא דמי עושה חצי
שיעורו לשנים ההמשכין
בשיעורו. מוס' הל' א' דלא
ב"י שאין לך אנוס גדול
רענני. ג. דלא
מסתבר לממר דהוא
יכול כיון שהוא בעל כח.
מוס' הל' ט. [שהחמירו
באסורים דרבנן דילמא
באחי למיעבר בדיין.
ועי' הל' ו'. ברשות היחיד
אית לן דא' לסמונינה
סכספ טומאה ברה"י, ואי
קימא נמי ברה"י מ"מ
להוי כזב מהתחפץ. מוס'
הל' ט'.

רב נסים גאון

רוב שהיה מוטל על ה' פונדאות ספסליו או על ה' פונדאות לאורכן טמאין לרחבן טהורין. פירוש דבר זה מוטל על ה' כסאות לרחבן טהורות שאין אחד מהן מנושא רובו. ומשכחת לה בבתורת כהנים אשר ישב עליה, עד שינשא רובו עליו.

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]